

Szkolnictwo zawodowe, a oczekiwania rynku pracy na Mazowszu

Radom, 18 marca 2015 r.

Badanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Młodzież a rynek pracy
Badanie losów absolwentów**

Rola doradztwa zawodowego

**Formy nauki zawodu (kształcenie: modułowe, młodocianych)
Współpraca pracodawców i organizacji pracodawców ze szkołami zawodowymi**

Wsparcie młodych osób na mazowieckim rynku pracy (NEET)

**Zapotrzebowanie na kwalifikacje i kompetencje
Praca nierejestrowana na Mazowszu**

Prognozowanie liczby pracujących na Mazowszu 2014 - 2020

Kluczową grupą interesariuszy szkolnictwa zawodowego są
pracodawcy.

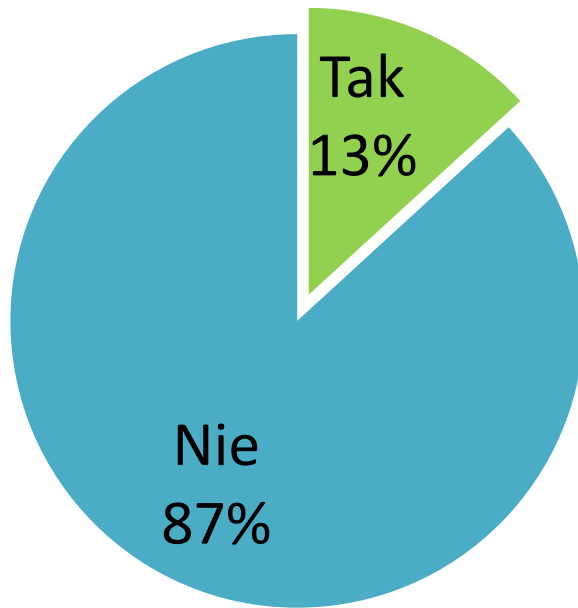
Pracodawca to ostateczny klient „produktu” *
(kompetencje i kwalifikacje zawodowe) oferowanego przez
szkolnictwo zawodowe i inne instytucje kształcące na
potrzeby rynku pracy.

* „Produkt” tj. zespół cech posiadanych przez poszczególne osoby
(wiedza, umiejętności, uzdolnienia, postawy, zainteresowania, style
działania itp.), na które zapotrzebowanie zgłaszają pracodawcy.

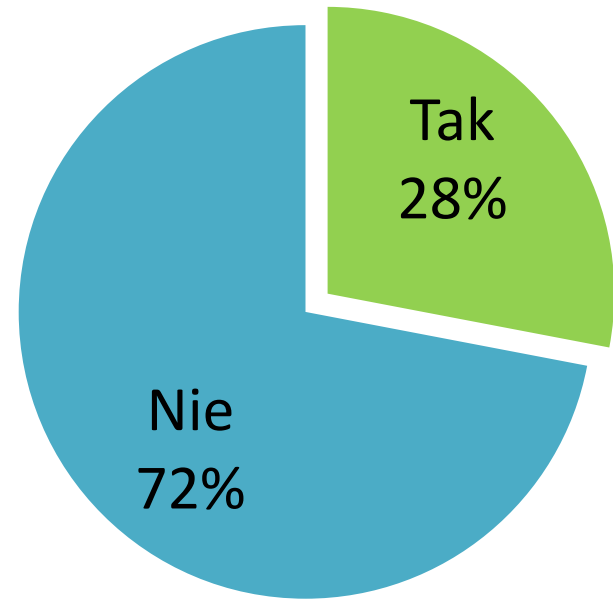
Zadanie szkolnictwa zawodowego - dostarczenie
absolwenta spełniającego (możliwe najlepiej)
oczekiwania pracodawcy.

Kontakt z doradcą zawodowym

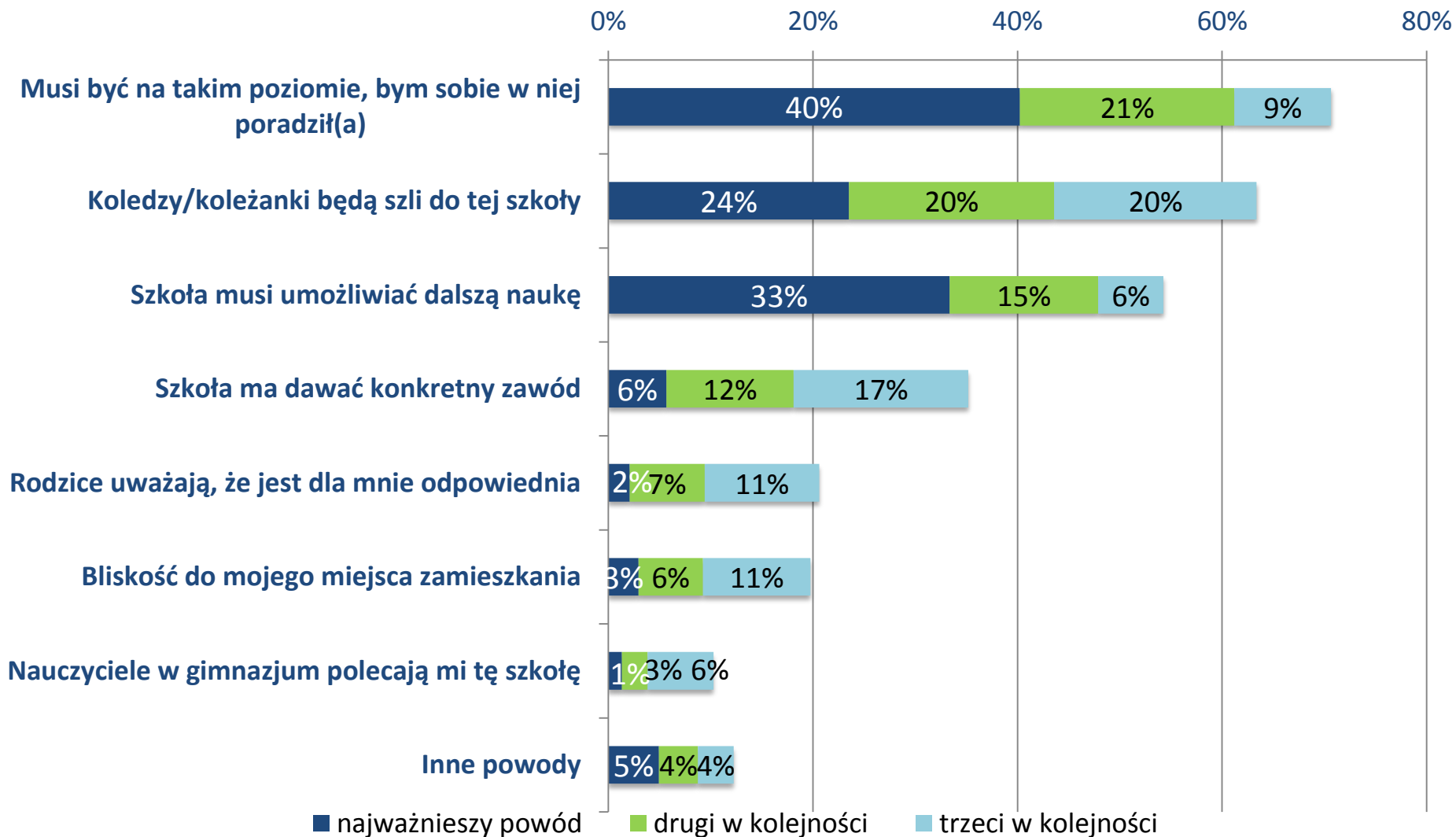
Uczniowie gimnazjum

Uczniowie szkół zawodowych

Kluczowe czynniki odgrywające rolę podczas wyboru szkoły według gimnazjalistów

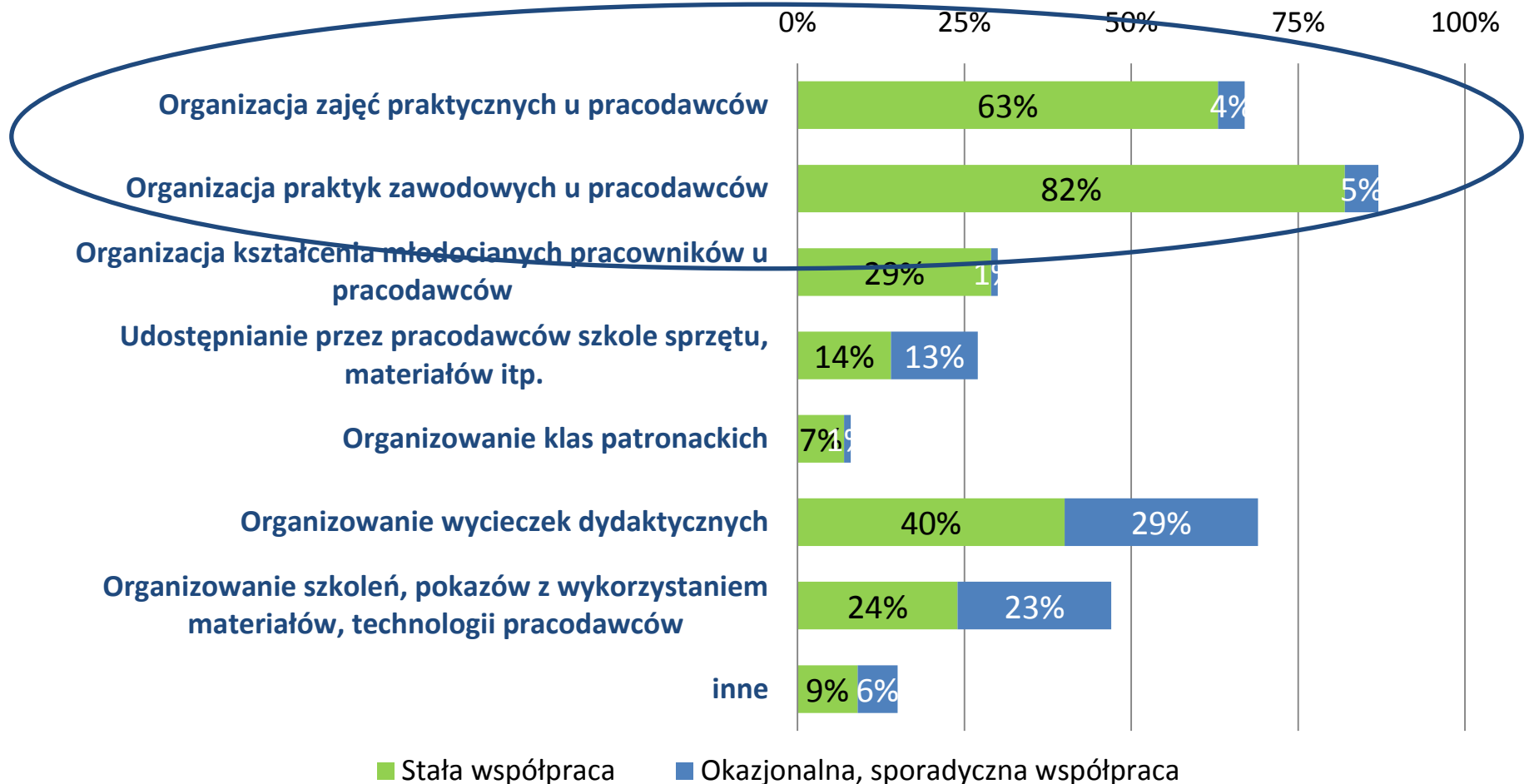

Dlaczego młodzi ludzie na Mazowszu wybierają liceum?

Diagnoza stanu współpracy szkół i przedsiębiorców

W przypadku zdecydowanej większości szkół relacje z pracodawcami dotyczą przede wszystkim organizacji **praktyk zawodowych u pracodawców oraz organizacji zajęć praktycznych**

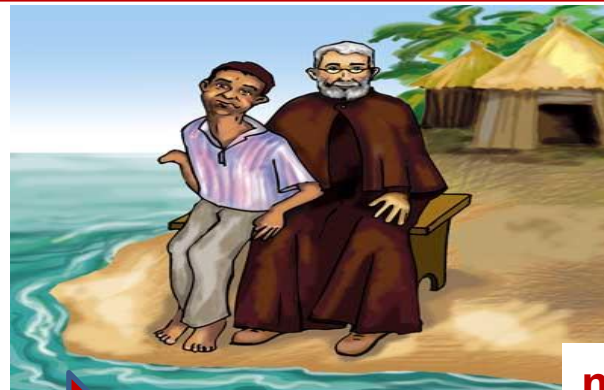

Wśród **MOTYWACJI PRACODAWCÓW** do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych można wyróżnić cztery kluczowe obszary: ekonomiczny (bezpośrednie korzyści finansowe), pragmatyczny („tani”pracownik), osobisty (rozwój osobisty pracodawcy, jako edukatora młodzieży) oraz misyjny (tradycyjna nauka zawodu poprzez relację mistrz – uczeń).

ekonomiczny

pragmatyczny

misyjny

osobisty

TYPY PRACODAWCÓW WSPÓŁPRACUJĄCYCH ZE SZKOŁAMI ZAWODOWYMI:

Rzemieślnicy z tradycjami – tradycyjni nauczyciele zawodu

Mali i mikro przedsiębiorcy nastawieni na ekonomię

Innowatorzy

„Zakłady
przyszkolne”

Badanie wskazało na istnienie dużej potrzeby przewodniej roli placówek edukacyjnych w organizacji i koordynacji przebiegu procesu dydaktycznego w szkolnictwie zawodowym. Wymaga tego fakt uczestnictwa w procesie podmiotów posiadających odmienne style działania, odmienne interesy oraz zwyczaje.

OBECNIE CZĘSTO SYTUACJA WYGLĄDA NASTĘPUJĄCO

Przedsiębiorca –
podporządkowanie
interesowi firmy

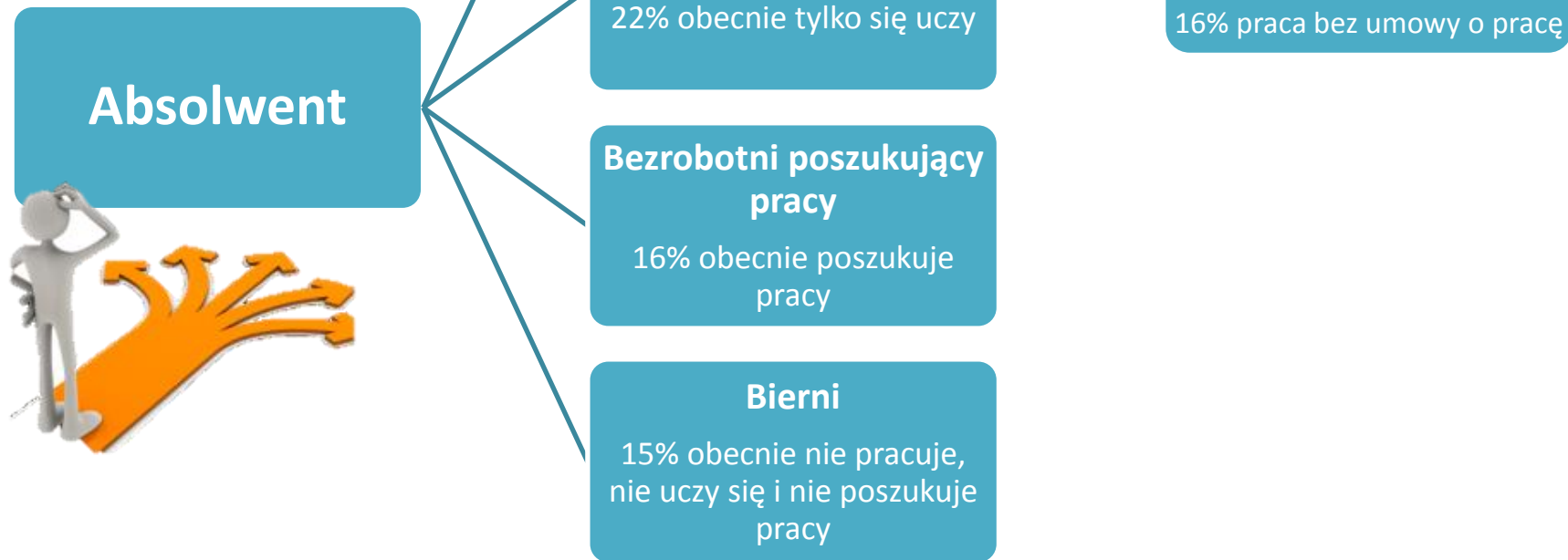

Szkoła – dystans,
o ile nie dzieje się nic
bardzo złego

W efekcie takiej sytuacji uczeń funkcjonuje w dwóch odrębnych płaszczyznach – w szkole, którą zaczyna uznawać za mało przydatną i niepotrzebną oraz u pracodawcy, który to obszar zaczyna w ogóle widzieć odrębnie od szkoły, nauki.

Kluczowe trudności, z jakim spotykają się absolwenci mazowieckich szkół zawodowych na rynku pracy to **brak doświadczenia zawodowego**— problemy z jakością i możliwością odbywania praktyk zawodowych, uzyskaniem zatrudnienia po zakończeniu szkoły.

Wyniki zrealizowanych badań pokazują, iż można wyróżnić cztery typowe ścieżki zawodowe absolwentów po ukończeniu szkoły zawodowej: podjęcie aktywności zawodowej, kontynuowanie nauki, poszukiwanie pracy oraz bierność edukacyjno-zawodową.

Pierwsza praca

Nieco ponad połowa (53%) absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych ma za sobą pierwsze doświadczenia zawodowe – 48% obecnie pracuje, kolejne 5% pracowało w przeszłości. Dla większości pierwsza praca jest również obecną pracą.

ok. 16% pracowało „na czarno”

Średnio 5,3 miesiąca po ukończeniu szkoły

W zawodzie innym niż wyuczony (57%)

Na terenie powiatu (83%), do 10 km od miejsca zamieszkania (59%)

Zatrudnienie w mikro (50%) i małych (24%) firmach

PIERWSZA PRACA

Praca w branżach: handel (27%), przemysł (20%), pozostała działalność usługowa (13%)

Średnie wynagrodzenie 1544 zł

Obserwowane są znaczące różnice między losami absolwentów w zależności od subregionu, w którym ukończyli szkołę zawodową

Absolwenci w potencjalnie lepszej sytuacji na rynku pracy

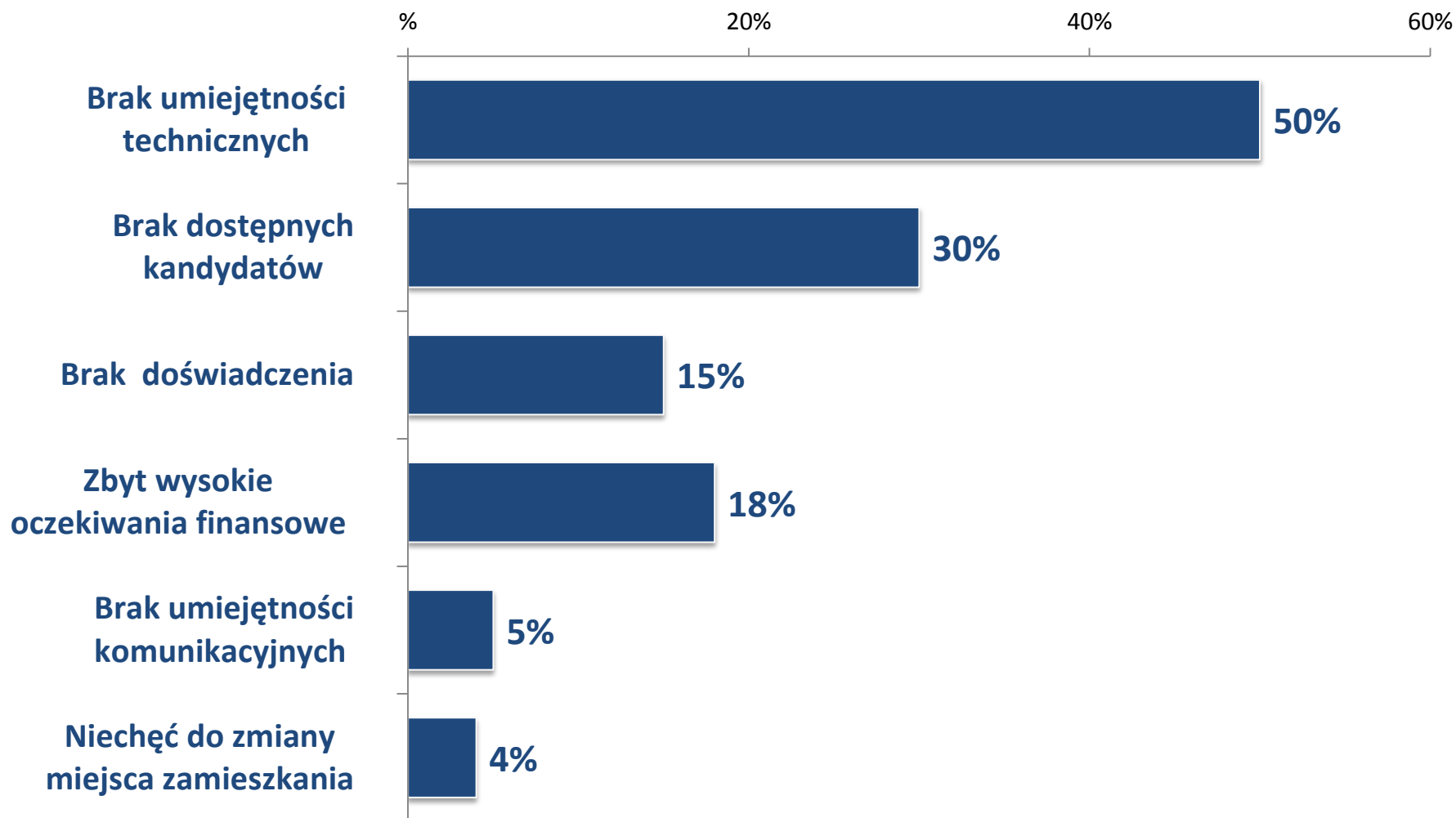
Jedynie co czwarty absolwent przy wyborze szkoły kierował się popytem na dany zawód i umiejętności.

Pracownicy, których trudno jest pozyskać na polskim rynku (wyniki dla Polski 2014 r.):

- 1. Wykwalifikowani pracownicy fizyczni** (w ciągu 7 lat badań tylko raz spadli na 2 miejsce)
- 2. Inżynierowie** (stały i rosnący problem polskich firm z kandydatami na tym stanowisku)
3. Operatorzy produkcji
4. Menedżerowie ds. sprzedaży
5. Kierowcy
6. Pracownicy działów IT
7. Przedstawiciele handlowi
8. Technicy
9. Niewykwalifikowani pracownicy fizyczni
10. Menedżerowie projektów

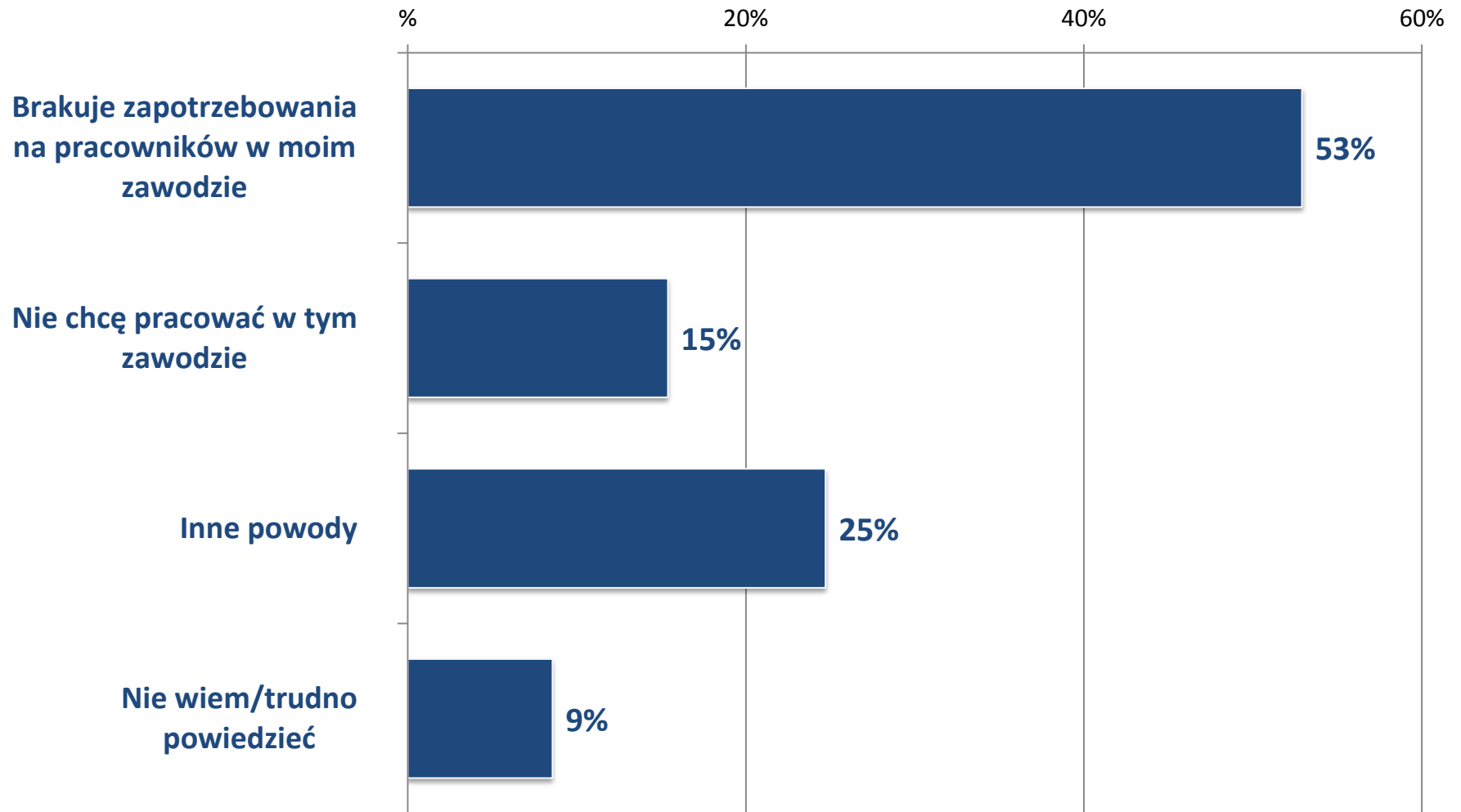
Przyczyny trudności w obsadzaniu stanowisk (dane 2014 r.)

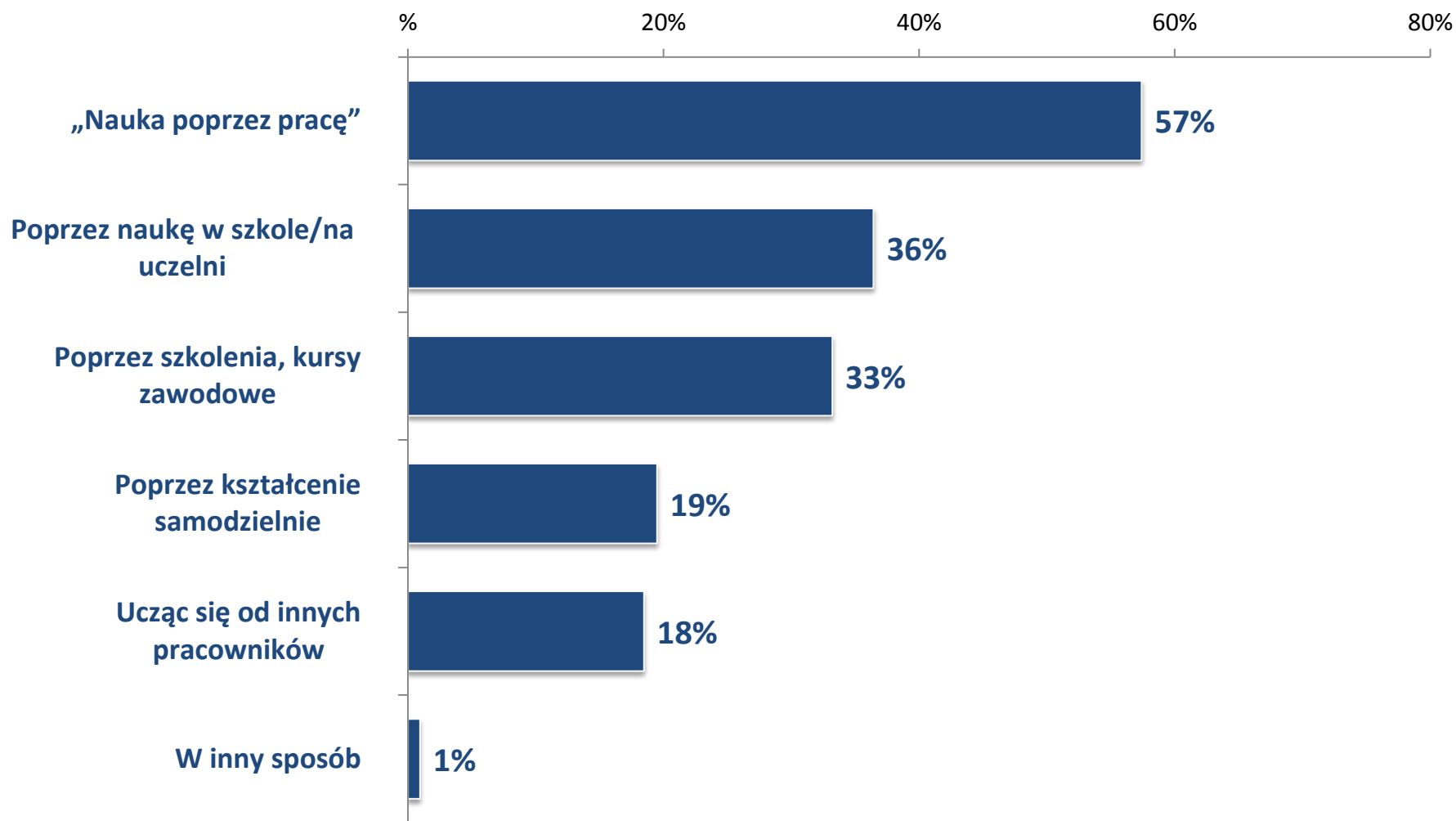
Rynek pracy na Mazowszu

Dlaczego nie pracuje Pan/i w wyuczonym zawodzie?

W jaki sposób nabył/a Pan/i umiejętności potrzebne do wykonywania obecnej pracy?

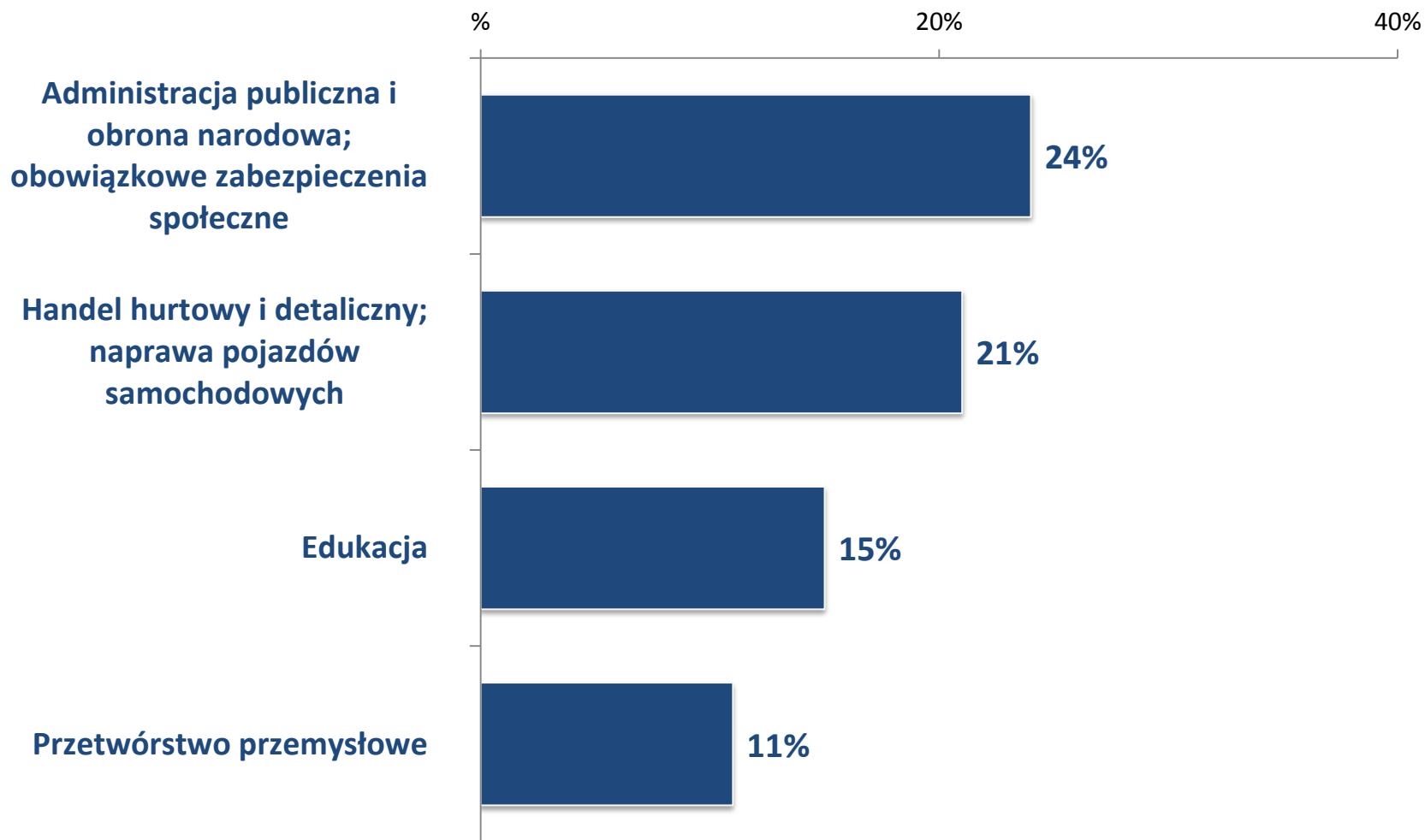
Rynek pracy na Mazowszu

W woj. mazowieckim poszukiwani są pracownicy wg:

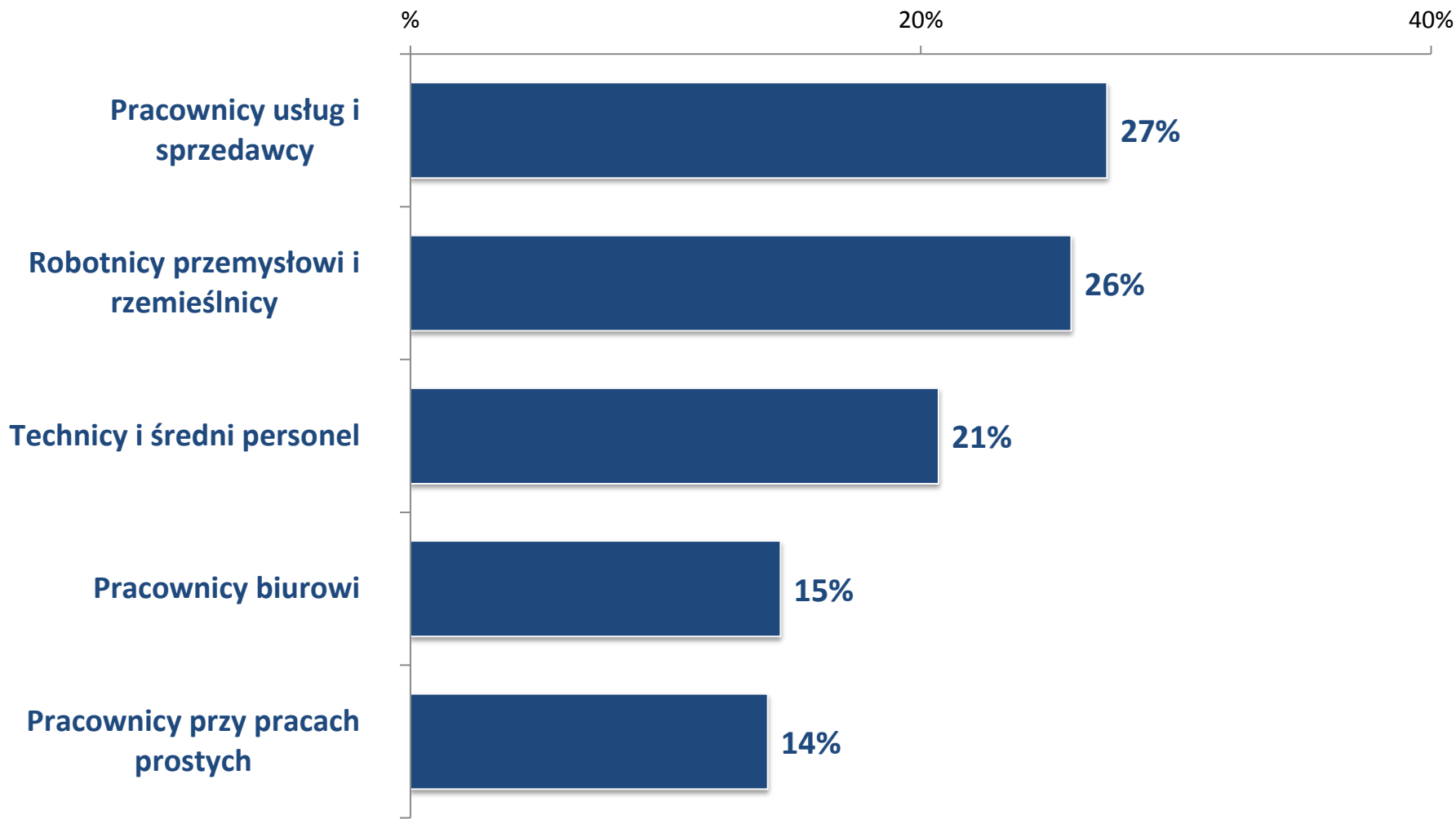
sektorów: handel i usługi, przetwórstwo przemysłowe, edukacja (*branża szczególnie aktywna w analizowanym okresie*)

grup zawodowych: pracownicy usług i sprzedawcy, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, technicy i średni personel

Poszukiwani pracownicy/ branże – podregion radomski

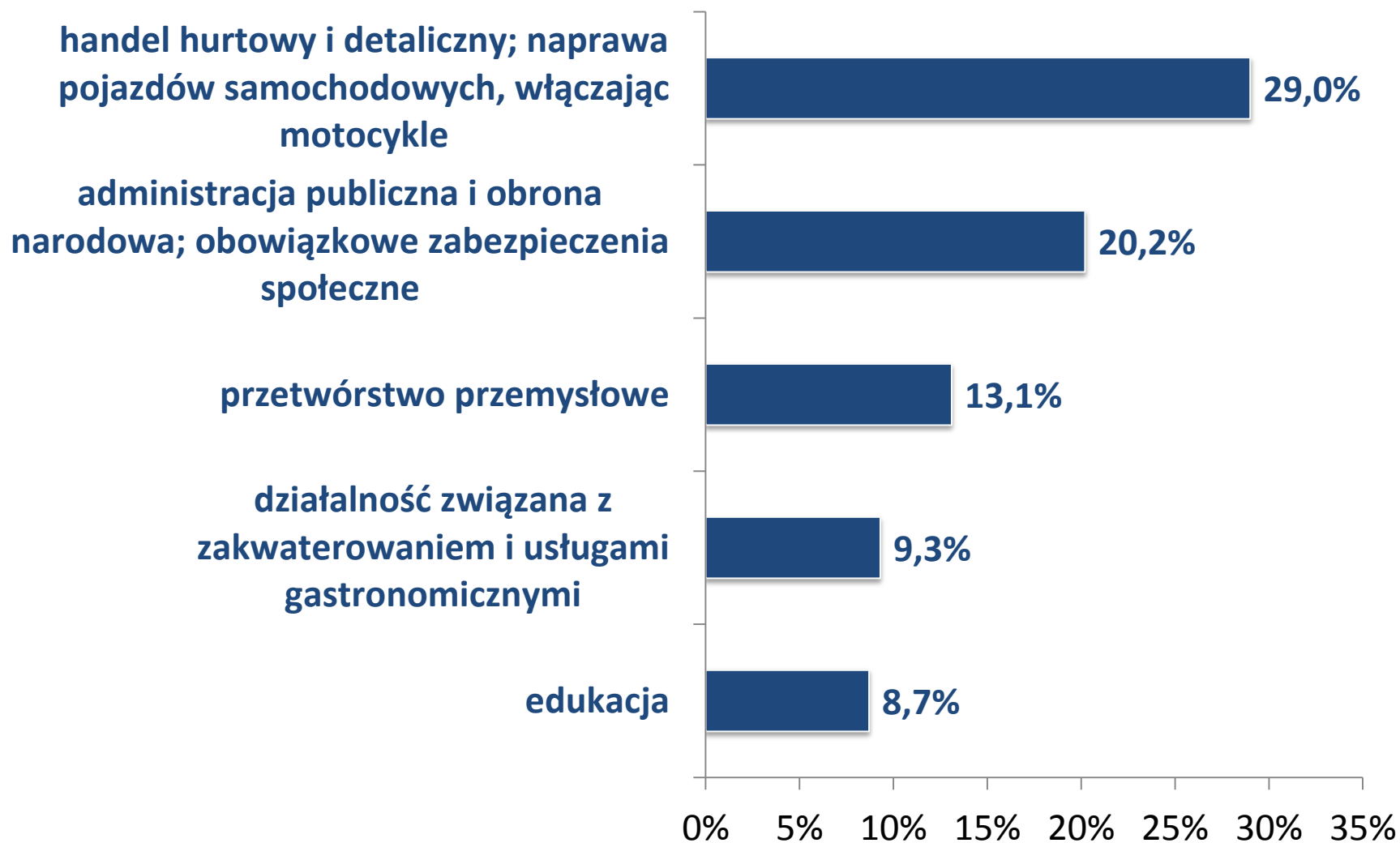

Poszukiwani pracownicy/ grupy zawodowe – podregion radomski

Poszukiwani pracownicy/ branże – powiat radomski i miasto Radom

Poszukiwani pracownicy/ grupy zawodowe – powiat radomski i miasto Radom

Prognozowanie liczby pracujących dla województwa mazowieckiego 2020 r.

Wnioski dla Mazowsza – zmiany w strukturze zawodowej

▼ spadek udziału pracowników biurowych

▼ spadek udziału techników i innego
średniego personelu

▼ spadek udziału pracowników przy pracach
prostych

▼ nieznaczny spadek udziału pracowników
usług osobistych i sprzedawców

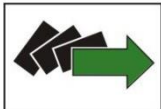
▼! znaczny spadek udziału rolników,
ogrodników leśników i rybaków

▲ wzrost udziału operatorów
i monterów maszyn i urządzeń

▲! znaczny wzrost udziału
specjalistów

Stabilny udziału pracujących robotników przemysłowych i rzemieślników oraz przedstawicieli władz publicznych.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Mazowsze.
serce Polski

**Mazowieckie Obserwatorium
Rynku Pracy**

Dziękuję i zapraszam na stronę MORP

www.obserwatorium.mazowsze.pl

Badanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

